

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА „ФІНАНСИ”

Укладачі: Пілецька С.Т.,
Герасименко О.В.,
Саплін С.Ю.

Методичні вказівки
до виконання курсової роботи з дисципліни
“Фінанси підприємства”
для студентів спеціальностей
7.050107, 7.050106, 7.050104
денної форми навчання

Затверджено
на засіданні кафедри “Фінанси”
Протокол № 10 від 6 січня 2004 р.

УДК 658.016

Термінологічний словник з дисципліни “Фінансова санація та банкрутство підприємств” для студентів економічних спеціальностей / Укл. Г.О. Роганова – Краматорськ: ДДМА, 2004. – 28 с.

Словник складено для чіткого розуміння термінів, які використовуються викладачем в період вивчення дисципліни. Наведені терміни дозволять студентам економічних спеціальностей використовувати термінологічний словник в період підготовки контрольної роботи.

Укладач
Роганова, асист.

Ганна Олександрівна

Відповідальний
за випуск
Єлецьких, доц.

Світлана Яковлівна

Загальні положення

Курсова робота складається з теоретичної і практичної частин. Варіант курсової роботи вибирається відповідно до номера студента за списком у журналі групи або призначається викладачем.

Написання відповіді на теоретичне питання вимагає самостійної роботи студентів з літературою. Відповідь на питання повинна містити 30-35 сторінок рукописного або 25-30 сторінок машинописного тексту, бути змістовною та інформаційно насиченою.

При розгляді теоретичного питання обов'язковим є використання статистичних даних по підприємствах України й інших країн, посилання на чинне законодавство України. Статистичні дані повинні бути давниною не старше п'яти років. Студент обов'язково повинен використовувати публікації, які містяться в періодичних виданнях.

При оформленні роботи необхідно дотримуватись наступних вимог:

- роботу потрібно писати на аркушах формату А4;
- вимоги до оформлення згідно державного стандарту України;
- необхідно залишати береги для зауважень рецензента;
- робота пишеться акуратно, без виправлень і скорочень слів;
- обов'язкова нумерація сторінок;
- наприкінці роботи надається список використовуваних літературних джерел.

Теоретичні питання до курсової роботи по „Фінансам підприємств”

- 1 Принципи ціноутворення і види цін.
- 2 Бюджетування як прогресивний метод обліку доходів і витрат підприємства.
- 3 Система керування грошовими потоками на підприємстві.
- 4 Роль податків і зборів у діяльності промислового підприємства.
- 5 Лізинг як метод інвестування.
- 6 Система критеріїв оцінки неплатоспроможності підприємства.
- 7 Формування фінансових відносин у ринкових умовах господарювання.
- 8 Формування і розподіл прибутку в умовах сучасної системи оподаткування.
- 9 Види і механізм здійснення безготівкових розрахунків підприємства.
- 10 Особливості фінансової діяльності підприємств з іноземними інвестиціями.
- 11 Джерела формування і методика розрахунку потреби в оборотному капіталі.
- 12 Економічна ефективність і методи оцінки інвестиційної

діяльності підприємства.

13 Взаємини підприємств із комерційними банками, бюджетом і позабюджетними фондами.

14 Статутний фонд підприємства, його формування і рух.

15 Планування фінансової діяльності підприємства.

16 Формування фінансової стратегії підприємства.

17 Формування, розподіл і використання прибутку підприємства.

18 Фінансові питання реорганізації і ліквідації акціонерного товариства.

19 Сутність, поняття і види дивідендної політики.

20 Формування і використання фонду основних засобів.

21 Малий бізнес у ринковій економіці.

22 Виручка від реалізації продукції - джерело доходу підприємства.

23 Цінні папери акціонерного товариства.

24 Інвестування як спосіб відтворення основних фондів.

25 Фінансові ресурси промислових підприємств.

26 Фінансово-промислові групи.

27 Система керування активами підприємства.

28 Керування витратами на сучасному підприємстві.

29 Інноваційна діяльність підприємства.

30 Інвестиційні ризики і керування ними на підприємстві.

31 Роль контролінга в діяльності сучасного підприємства.

32 Фінансова санація підприємства, необхідність її проведення.

33 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.

34 Фінансовий стан підприємства, його аналіз і оцінка.

35 Амортизаційні відрахування як джерело фінансових ресурсів підприємства.

36 Антикризове фінансове керування підприємством.

37 Овердрафт як метод кредитування промислового підприємства.

38 Небанківське кредитування промислових підприємств.

39 Галузеві особливості організації фінансів підприємств.

40 Основні організаційні форми об'єднання підприємств на Україні.

41 Сутність і організація фінансового контролю на підприємстві.

42 Фінансовий ринок і використання підприємством коштів фінансового ринку.

43 Система формування фінансових показників та їх використання у фінансовому управлінні.

44 Особливості банківського кредитування підприємств.

45 Вільні економічні зони і зони пріоритетного розвитку в Україні.

46 Фінансові питання реорганізації і ліквідації підприємства.

47 Причини виникнення і показники неспроможності підприємств.

Банкрутство підприємств.

48 Економічна ефективність і методи оцінки інвестиційної діяльності підприємства.

49 Сутність факторингу й особливості його використання на

підприємстві.

50 Фінансові джерела санації підприємства.

Вказівки до виконання практичної частини

Виконання практичної частини курсової роботи здійснюється з використанням матеріалів таблиць 1-14.

Складання кошторису витрат на виробництво (таблиця 1) має наступні особливості.

Розрахунок суми амортизаційних відрахувань здійснюється в таблиці 7 (використовуючи дані таблиці 8).

При розрахунку амортизації на планований рік сума відрахувань обчислюється виходячи з середньорічної вартості основних фондів відповідної групи з урахуванням щоквартального планового уведення в дію та виведення основних фондів. Середньорічне планове уведення в дію основних фондів розраховується за формулою:

$$V_{\text{увед}} = \frac{V_{\text{оф}_1}K_1 + V_{\text{оф}_2}K_2 + V_{\text{оф}_3}K_3 + V_{\text{оф}_4}K_4}{12},$$

де $V_{\text{увед}}$ - планове уведення в дію основних фондів у розрахунку на рік;

$V_{\text{оф}_{1,2,3,4}}$ - вартість уведених в дію основних фондів відповідно у 1-му, 2-му, 3-му і 4-му кварталі;

$K_1 = 9$; $K_2 = 6$; $K_3 = 3$; $K_4 = 1$ - кількість місяців, що залишилася з моменту уведення основних фондів у відповідному кварталі до кінця року.

Середньорічне планове виведення з дії основних фондів розраховується за формулою:

$$V_{\text{вив}} = \frac{V_{\text{оф}_1}K_1 + V_{\text{оф}_2}K_2 + V_{\text{оф}_3}K_3 + V_{\text{оф}_4}K_4}{12},$$

де $V_{\text{вив}}$ - планове виведення з дії основних фондів у розрахунку на рік;

$V_{\text{оф}_{1,2,3,4}}$ - вартість виведених з дії основних фондів відповідно у 1-му, 2-му, 3-му і 4-му кварталі;

$K_1 = 9$; $K_2 = 6$; $K_3 = 3$; $K_4 = 1$ - кількість місяців, що залишилася з моменту виведення основних фондів у відповідному кварталі до кінця року.

Змінення середньорічної вартості основних фондів розраховується як різниця між середньорічним плановим введенням і вибуттям основних фондів.

Сума амортизаційних відрахувань у планованому році визначаються за встановленими нормами амортизаційних відрахувань у відсотках від середньорічної вартості основних фондів. Річна норма амортизації основних

фондів дорівнює чотириразовій квартальній нормі для відповідної групи основних фондів.

У таблицю 1 заноситься річна сума амортизації. Амортизація за IV квартал розраховується як 25% від суми річної амортизації на планований рік.

Відрахування в Пенсійний фонд, у позабюджетні фонди й фонди соціального страхування здійснюються за нормами діючого законодавства на поточний рік.

Необхідно відзначити, що зниження залишків незавершеного виробництва протягом відповідного періоду призводить до збільшення собівартості виготовленої продукції в цьому періоді та навпаки.

Додаткові дані для розрахунку:

- позавиробничі витрати - 2% від виробничої собівартості товарної продукції;

- рентабельність продукції - 30%.

При розрахунку обсягу реалізації продукції та прибутку від реалізації (таблиця 2) використовується рівняння товарного балансу:

$$З_{\text{п}} + T = З_{\text{к}} + P,$$

де $Z_{\text{п}}$ - залишки готової продукції на складі, відвантажені, але не оплачені і на відповідальному збереженні на початок планованого року;

T - планований випуск товарної продукції в плановому році;

$Z_{\text{к}}$ - залишки готової продукції на складі, відвантажені, але не оплачені і на відповідальному збереженні на кінець планованого року;

P - обсяг реалізації продукції в плановому році.

Залишки готової продукції на складах і продукції, відвантаженої виробництвом на кінець планованого року є нормованими показниками та розраховуються виходячи з одноденного обсягу виробництва товарної продукції протягом четвертого кварталу планованого року.

При розрахунку фінансового результату (прибутку чи збитку) від діяльності підприємства за планований період (таблиця 3), фінансовий результат від операційної діяльності містить у собі фінансовий результат від основної діяльності і фінансовий результат від іншої операційної діяльності. Фінансовий результат від звичайної діяльності складається з фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату від фінансових операцій і фінансового результату від іншої звичайної діяльності. У цілому фінансовий результат діяльності підприємства містить у собі, крім фінансового результату від звичайної діяльності, фінансовий результат від надзвичайних подій, що на планований рік не розраховується.

Розрахунок податку на прибуток і чистого прибутку (таблиця 4) здійснюється відповідно до Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств". Податок на прибуток розраховується застосуванням ставки податку на прибуток до величини оподаткованого прибутку. Оподатковуваний прибуток розраховується за формулою:

$$\text{Оподатковуваний прибуток} = \frac{\text{Скорегований валовий дохід}}{\text{Валові витрати}} - \text{Амортизація}.$$

Ставка податку на прибуток береться відповідно до норм діючого на момент виконання курсової роботи законодавства.

Чистий прибуток підприємства визначається як різниця між оподатковуваним прибутком і величиною нарахованого податку на прибуток.

Податок на додаткову вартість (таблиця 5), що підлягає сплаті в державний бюджет, відповідно до Закону України "Про податок на додаткову вартість" визначається за формулою:

$$\text{ПДВ} = \frac{\text{Податкові зобов'язання}}{\text{Податковий кредит}}.$$

Податкові зобов'язання - загальна сума податку, отримана платником податків у звітному (податковому) періоді в результаті продажу товарів і послуг.

Податковий кредит - сума, на яку платник податків має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду. Звичайно податковий кредит являє собою суму сплаченого (вхідного) ПДВ, витрати на який зроблені при покупці сировини, товарів, послуг і т.д.

Ставка ПДВ визначається згідно з нормами діючого законодавства.

Визначення потреби підприємства у власних обігових коштах (таблиця б) здійснюється в процесі нормування, тобто визначення нормативу обігових коштів.

Метою нормування є визначення раціонального розміру обігових коштів, що відволікаються на певний строк у сферу виробництва і сферу обігу. Розмір власних обігових коштів залежить від обсягу виробництва, умов постачання і збуту, асортименту продукції, застосовуваних форм розрахунків.

Нормування обігових коштів здійснюється в грошовому вираженні. В основу визначення потреби в них покладений кошторис витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) на IV квартал планованого року. Для визначення нормативу приймається до уваги одноденний розмір витрат нормованих елементів у грошовому вираженні. Щодо виробничих витрат, то їх одноденний розмір розраховується за відповідною статтею кошторису витрат на виробництво; за незавершеним виробництвом - виходячи з собівартості валової продукції; за готовою продукцією - на підставі виробничої собівартості товарної продукції.

Норматив обігових коштів визначається за формулою:

$$H = P \times D,$$

де H - норматив обігових коштів;

P - одноденна витрата коштів;

D - норма запасу в днях.

Далі необхідно порівняти отриманий норматив на кінець планованого року з нормативом на початок року для того, щоб визначити, як зміниться

потреба підприємства у власних обігових коштах у планованому році.

При визначенні внутрішніх джерел фінансування капітального будівництва (таблиця 9) слід відзначити, що зменшення потреби в обігових коштах веде до переходу тієї її частки, що вивільнилася, до капітального будівництва або інших інвестувань в основні засоби. Крім того, збільшення кредиторської заборгованості означає тимчасове залучення коштів інших суб'єктів господарювання, тобто фактично мобілізацію ресурсів. Ці кошти можуть бути спрямовані на фінансування будівництва.

У випадку, якщо підприємство не одержує чистого прибутку (тобто валові витрати з амортизацією перевищили доходи) підприємство замість нерозподіленого прибутку буде мати непокриті збитки.

Нестача власних джерел фінансування капітальних вкладень у виробниче та невиробниче будівництво (таблиці 10, 11) покривається за рахунок довгострокових кредитів банків.

Таблиці 13 і 14 призначені для перевірки правильності отриманих результатів, при цьому підсумкове значення за 13-ю (шаховою) таблицею повинне дорівнювати підсумку першого розділу таблиці 14 і сумі підсумків другого і третього розділів тієї ж таблиці.

Таблиця 1 – Кошторис витрат на виробництво промислового підприємства

№ з/р	Витрати	Усього на планований рік	У тому числі на IV квартал
1	Сировина й основні матеріали	А.1	Б.1
2	Допоміжні матеріали	В.1	Г.1
	в тому числі:	Д.1	Е.1
2.1	придбані сировина і матеріали, комплектуючі вироби і послуги промислового характеру	Ж.1	З.1
3	Паливо	И.1	К.1
4	Електроенергія	Л.1	М.1
5	Плата за спеціальне використання водяних ресурсів	Н.1	О.1
6	Відрахування на геологорозвідувальні роботи		
7	Матеріальні витрати *		
8	Амортизаційні відрахування *	П.1	Р.1
9	Витрати на оплату праці		
10	Відрахування у фонди соціального страхування - усього *		
	у тому числі:		
10.1	пенсійний фонд*		
10.2	поточне соціальне страхування *	С.1	Т.1
10.3	державний фонд сприяння зайнятості *	У.1	Ф.1
11	Фонд захисту навколишнього середовища		
12	Фонд охорони праці підприємства	Х.1	Ц.1
13	Інші витрати - усього *	Ч.1	Ш.1
	у тому числі:	Щ.1	Э.1
13.1	оплата послуг зв'язку		
13.2	плата за оренду	Ю.1	Я.1
13.3	відсотки за кредит		
14	Витрати на виробництво *	АА.1	АБ.1
15	Списано витрат на невиробничі рахунки		
16	Витрати на валову продукцію *		
17	Зміна залишків незавершеного виробництва		
18	Виробнича собівартість товарної продукції *		
19	Позавиробничі витрати *	А.1	Б.1
20	Повна собівартість товарної продукції *	В.1	Г.1
21	Товарна продукція у відпускних цінах підприємства *	Д.1	Е.1

Таблиця 2– Розрахунок обсягу реалізації продукції та прибутку

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Залишки готової продукції на складі, відвантажені і на відповідальному зберіганні на початок планованого року:	
1.1	по повній собівартості	А.2
1.2	за оптовими цінами підприємства	Б.2
1.3	прибуток *	
2	Товарна продукція на планований рік:	
2.1	по повній собівартості	
2.2	за оптовими цінами підприємства	
2.3	прибуток *	
3	Залишки готових виробів на складах і товарів відвантажених на кінець року:	
3.1	у днях	В.2
3.2	по повній собівартості *	
3.3	за оптовими цінами підприємства *	
3.4	прибуток *	
4	Реалізація продукції в планованому році:	
4.1	по повній собівартості *	
4.2	за оптовими цінами підприємства *	
4.3	прибуток *	

Таблиця 3– Розрахунок фінансового результату від діяльності підприємства у планованому році

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Фінансовий результат (прибуток, збиток) від основної діяльності	
2	Фінансовий результат (прибуток, збиток) від іншої операційної діяльності	А.3
3	Фінансовий результат (прибуток, збиток) від операційної діяльності *	
4	Фінансовий результат (прибуток, збиток) від фінансових операцій	Б.3
5	Фінансовий результат (прибуток, збиток) від іншої звичайної діяльності	В.3
6	Фінансовий результат (прибуток, збиток) від звичайної діяльності *	

Таблиця 4– Розрахунок податку на прибуток і визначення чистого прибутку підприємства

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Валові доходи підприємства	А.4
2	Не включається у валові доходи	Б.4
3	Валові витрати підприємства	В.4
4	Амортизація	
5	Оподатковуваний прибуток *	
6	Ставка податку на прибуток, %	
7	Сума податку на прибуток *	
8	Чистий прибуток (збиток) підприємства *	

Таблиця 5– Розрахунок податку на додану вартість

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Вартість реалізованих товарів, послуг підприємства за оптовими цінами	
2	Реалізація продукції підсобного господарства	А.5
3	Реалізація продукції, послуг допоміжного виробництва	Б.5
4	Витрати, пов'язані з закупівлею палива, сировини, матеріалів, напівфабрикатів виробничого призначення	В.5
5	Вартість придбаних послуг промислового характеру, допоміжних сировини, матеріалів і комплектуючих виробів	
	Сума податкових зобов'язань	
	Сума податкового кредиту	
6	Ставка ПДВ, %	
7	Сума, що підлягає сплаті в бюджет *	
8	Сума, що підлягає відшкодуванню з бюджету *	

Таблиця 6– Норми й умови для розрахунку нормативу власних обігових коштів

№ з/р	Нормовані оборотні кошти	Норматив на початок року	Норматив на планований рік			Приріст (зменшення) нормативу
			Витрати IV кварталу	Норма запасу в днях	Норматив на кінець року	
1	Сировина й основні матеріали	А.6		Л.6		
2	Допоміжні матеріали	Б.6		М.6		
3	Паливо	В.6		Н.6		
4	Покупна тара	Д.6	К.6	О.6		
5	Незавершене виробництво	Е.6		П.6		
6	Витрати майбутніх	Ж.6	-	-	С.6	

	періодів					
7	Готові вироби	3.6		Р.6		

Таблиця 7 – Розрахунок амортизаційних відрахувань

№ з/р	Показники	1 група	2 група	3 група	4 група	Разом*
1	2	3	4	5	6	7
1	Вартість основних фондів на початок IV кварталу року, що передує планованому	А.7	Б.7	В.7	Г.7	
2	Запровадження в дію основних фондів в IV кварталі	Д.7	Е.7	Ж.7	З.7	
3	Вибуття основних фондів в IV кварталі	И.7	К.7	Л.7	М.7	
4	Сума нарахованих амортизаційних відрахувань в IV кварталі року, що передує планованому *					
5	Вартість основних фондів підприємства на початок планованого періоду					
6	Планове запровадження в дію основних фондів у розрахунку на рік					
7	Планове вибуття основних фондів у розрахунку на рік					
8	Середньорічна вартість основних фондів *					
9	Норма амортизаційних відрахувань, (у розрахунку на податковий квартал) %	2	10	6	15	
10	Сума амортизаційних відрахувань *					

Таблиця 8– Планове введення і вибуття основних фондів

№ з/р	Показники	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	За рік*
1	Планове введення основних фондів, у тому числі:					
1.1	група 1	А.8	Б.8	В.8	Г.8	
1.2	група 2	Д.8	Е.8	Ж.8	З.8	
1.3	група 3	И.8	К.8	Л.8	М.8	
1.4	група 4	Н.8	О.8	П.8	Р.8	
2	Планове вибуття основних фондів, у тому числі					
2.1	група 1	С.8	Т.8	У.8	Ф.8	
2.2	група 2	Х.8	Ц.8	Ч.8	Ш.8	
2.3	група 3	Щ.8	Э.8	Ю.8	Я.8	
2.4	група 4	АА.8	АБ.8	АВ.8	АГ.8	

Таблиця 9– Розрахунок мобілізації (імобілізації) оборотних коштів у будівництві

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Наявність оборотних активів на початок року	А.9
2	Потреба в оборотних активах на кінець року	Б.9
3	Наявність кредиторської заборгованості на початок року	В.9
4	Перехідна кредиторська заборгованість	Г.9
5	Мобілізація (імобілізація) внутрішніх ресурсів у капітальному будівництві	

Таблиця 10– Розрахунок джерел фінансування капітальних вкладень на технічне переозброєння і реконструкцію діючого обладнання підприємства

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Обсяг капітальних вкладень усього,	А.10
1.1	у тому числі обсяг будівельно-монтажних робіт, виконуваних господарським способом	Б.10
2	Джерела фінансування	-
2.1	Використання нерозподіленого прибутку в капітальному будівництві, %	В.10
2.2	Амортизація	
2.3	Виторг від реалізації вибулого і зайвого майна	
2.4	Орендна плата	Г.10
2.5	Мобілізація внутрішніх ресурсів у капітальному будівництві*	
2.6	Частка планових накопичень від обсягу будівельно-монтажних робіт, виконаних хозспособом, %	Ж.10
2.7	Довгостроковий кредит*	
	Разом джерел *	

Таблиця 11– Розрахунок джерел фінансування капітальних вкладень на невиробниче будівництво

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
1	Обсяг капітальних вкладень, усього	А.11
2	Джерела фінансування	-
2.1	Використання нерозподіленого прибутку в невиробничому будівництві, %	Б.11
2.2	Кошти пайової участі	
2.3	Кредити банків *	В.11
	Разом джерел *	

Таблиця 12– Використання чистого прибутку підприємства

№	Показники	%	Значення
---	-----------	---	----------

з/р			
1	2	3	4
1	Створення резервного фонду	А.12	
2	Виплата дивідендів	Б.12	
3	Поповнення статутного капіталу	В.12	
4	Нерозподілений прибуток (збиток)*		
5	Разом чистого прибутку (збитка)	100	

Таблиця 13– Перевірочна шахова таблиця до балансу доходів і витрат підприємства

№ з/р	Напрямок витрат	Джерела фінансування										
		Оподатковуваний прибуток підприємства	ПДВ	Амортизаційні відрахування	Відрахування від собівартості	Виторг від реалізації майна	Мобілізація внутрішніх ресурсів у будівництві	Кредити банків	Планові накопичення в капітальному будівництві	Пайова участь у будівництві	Орендна плата	Разом
1	Податок на прибуток											
2	ПДВ											
3	Плата за воду											
4	Відрахування на геологорозвідувальні роботи											
5	Плата за землю											
6	Відрахування на соціальне страхування											
7	Відрахування у фонд захисту навколишнього середовища											
8	Відрахування фонд охорони праці											
9	Капітальні вкладення											
9.1	технічне переозброєння і реконструкція											
9.2	невиробниче будівництво											
10	Відсотки за користування кредитом											
11	Створення резервного фонду											
12	Виплата дивідендів											
13	Поповнення статутного капіталу											
14	Залишок нерозподіленого прибутку (збитку)											
15	Інші											
	Разом											

Таблиця 14– Баланс доходів і витрат (фінансовий план) підприємства

№ з/р	Показники	Значення
1	2	3
Розділ 1. Доходи і надходження		
1	Податок на додаткову вартість	
2	Оподатковуваний прибуток	
3	Амортизаційні відрахування	
4	Виторг від реалізації вибулого і зайвого майна	
5	Мобілізація внутрішніх ресурсів у будівництві	
6	Кошти, які надходять від пайової участі в будівництві	
7	Орендна плата	
8	Інші джерела фінансування капітальних вкладень	
9	Кредити банків:	
9.1	на технічне переозброєння і реконструкцію	
9.2	на невиробниче будівництво	
10	Відрахування від собівартості в межах установлених норм витрат ресурсів	
	Усього доходів і надходжень коштів	
Розділ 2. Витрати і відрахування		
1	Резервний фонд	
2	Виплата дивідендів	
3	Поповнення статутного капіталу	
4	Капітальні вкладення, у тому числі:	
4.1	витрати на технічне переозброєння і реконструкцію	
4.2	витрати на невиробниче будівництво	
5	Залишок нерозподіленого прибутку (збитку)	
6	Сума, що відчисляється, у фонд охорони праці підприємства	
7	Погашення кредитів і відсотки за користування кредитом	
8	Інші витрати	
	Усього витрат і відрахувань коштів	
Розділ 3. Взаємини з бюджетом і позабюджетними фондами		
1	ПДВ	
2	Податок на прибуток	
3	Внески в бюджет, які відносяться на собівартість продукції	
4	Відрахування у фонд соціального страхування	
5	Відрахування у фонд захисту навколишнього середовища	
	Усього платежів у бюджет і відрахувань у позабюджетні фонди	
	Разом доходів і надходжень коштів	
	Разом витрат, відрахувань коштів і відрахувань у позабюджетні фонди	

Таблица 15.1 – Распределение вариантов (1-10)

	Вариант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
А.1	43820	39943,6	46048,6	37548,3	38799,4	44563,6	45956	44017	50331,6	41126,1
Б.1	11020	10139	9676,3	12146,6	10872,2	12397,6	11747,6	9844,6	11420,7	12498,6
В.1	8700	8328,5	9844,8	8321,7	8983,1	9208,8	8765,2	7594,4	9298,7	8274,9
Г.1	2560	2458,9	2399,3	2661	2719,5	2479,6	2680,1	2330,5	2940,1	2863,8
Д.1	3360	3793	3545,9	3584,3	3406,9	3306,9	3167,5	3002	2860,2	3320,7
Е.1	980	950,2	920,3	992,2	1095,9	970,5	958,2	1051,8	879	958,1
Ж.1	1960	1695,1	2132,4	1903,3	1887,1	2249,7	1728,7	1795,1	1904,4	1986,5
З.1	530	561,9	565,2	539,8	557,2	545,1	597	556,4	574,5	497,5
И.1	2920	2675,8	3331,4	2578,3	3278	3006,6	2786,3	2786,9	2631,4	2924,7
К.1	610	566,2	561,8	556,7	593,1	521,2	634,8	519,3	633,2	620,9
Л.1	940	873,4	821	922,7	930,9	1002,1	919,6	991,3	905,2	1064,8
М.1	240	267,2	268,3	209,3	229,6	219,8	217,1	209,1	243,3	208,8
Н.1	200	213,4	187,3	203,4	180,5	203,2	191,6	200,8	220,2	212,2
О.1	50	50,6	55,1	55,6	44	45,7	49,5	54,9	52,9	52,9
П.1	9300	10468,8	10424	8029,5	8484,9	10678,6	9500,6	8276,3	8505	8714,2
Р.1	2300	2397,4	2407,7	2177,1	2148,8	2034,8	2221,7	2054,1	2506,7	2167,6
С.1	15	14,9	13,7	16,3	14,7	16,6	13	14,2	15,5	16,7
Т.1	3	2,6	2,9	3	2,8	2,7	2,9	3,4	3	3,2
У.1	23	25,4	22,5	25,7	20,2	25,1	23,8	23,1	21,6	21,3
Ф.1	5	4,6	5,5	5	5,4	5,7	4,8	5,1	4,3	5,2
Х.1	5,6	5	5,9	5,3	5,7	5,8	4,8	5,3	6,2	6,2
Ц.1	1,3	1,4	1,4	1,1	1,2	1,5	1,2	1,3	1,3	1,1
Ч.1	50	48,4	48,3	55,5	42,9	47,5	47,5	52	46,9	54,9
Ш.1	12,5	13,1	12,1	10,7	13,2	11,4	12,6	13,3	11,5	11,3
Щ.1	63	54,5	59,5	53,9	57,3	59,7	71,2	58,6	63,9	66,6
Э.1	16	15,3	18,2	15,6	16,6	14,2	14,2	17,2	14,7	18
Ю.1	80	68,2	83,5	85,6	73,7	79,3	73,8	76,1	75,6	74,9
Я.1	27	28,3	23,8	27,7	23,6	24,8	25,6	30,4	30,4	26,1
АА.1	1220	1042,4	1395,4	1087,2	1105,7	1242,7	1234,1	1315,8	1145,8	1317,9
АБ.1	-270	-308,4	-250,6	-238,6	-229,5	-291	-278,1	-284,4	-245,8	-266,9
А.2	890	765,2	787,3	816,6	946,5	892,4	829,5	794,2	913,2	833,9
Б.2	1250	1201,4	1306,1	1277,8	1124,5	1193,8	1418,3	1146,3	1162,4	1341
В.2	14	13,8	15,8	12,9	14,4	15,6	15,7	13,8	12,8	12,1
А.3	87	75,3	96,4	74,3	94,1	90,3	93	97,2	76,5	76,4
Б.3	220	214,4	208	210,4	245,1	213	191	219,9	201,6	209,6
В.3	12	10,6	11,7	10,7	10,6	11,1	13,7	11,3	12,4	11,9
А.4	110400	96491,8	118827,9	94063,7	110180,2	97635,5	115234,9	111604	112293	105354,5
Б.4	2150	2446,2	2201	2428,9	2402,3	2426,7	2191,2	2011,8	1998,8	1956,1
В.4	90500	96865,7	85110,1	77547,4	94181,2	88478,2	103549,1	99374	90999,4	88334,9
А.5	7430	8096	7780,4	6977,1	8361,8	7291,4	7084,3	6465,1	8399,3	8060,8
Б.5	187	162,1	190,2	181,7	184	171,1	196,3	161,5	197,3	209,7
В.5	94350	93061	107663,1	87479,4	106550,3	102264	92068,5	91634,4	108324,2	91776,3
А.6	4800	4806,2	4377,8	5174,2	4927,5	4436,1	5416,9	4636,8	5205,7	4527,5
Б.6	900	859,5	1010,9	911,8	782	1013,2	866,2	825,9	902,8	854,2
В.6	130	147,5	134,4	129,1	137,2	126	148,6	127,3	137,9	130,2
Д.6	23	25,3	23,4	26,4	25,1	25	20,1	21,5	19,9	25,5
Е.6	1640	1506,5	1577,3	1568,9	1671,5	1480,6	1489,9	1657,8	1464,8	1688,1
Ж.6	54	47,2	48	59,4	49,4	61,6	56,4	55	52,6	47,2
З.6	1210	1156,7	1279,3	1186,1	1386,7	1118	1271,5	1122,3	1137,7	1205,3
К.6	220	203,2	205,3	196,4	193,8	228,1	197,4	191,9	214,4	203,4
Л.6	39	44,4	39,8	33,6	41	34,7	40,5	44	38,6	33,3
М.6	31	34,6	32,8	33,3	27,2	30,7	28,8	31,2	33,2	35,4

О.6	10	11,1	11	9,5	10,3	10,6	9,9	10,3	10,6	8,8
П.6	7	7	6,5	6,4	7,9	6,3	7,5	7,7	7,2	6
Р.6	5	4,9	5,2	5,3	4,4	5,4	5	5,7	5,2	4,3
С.6	58	64,7	56,9	56,2	51,3	63	63,8	49,8	55,5	58
А.7	74830	82802	67945,5	73525	67533,3	74243,7	72195,7	83062,9	82401,1	76936,8
Б.7	12900	13994,5	11195,7	14664,6	13510	11283,3	14167,7	12910,9	13603,4	11034,8
В.7	8800	9554,7	8284,9	9200,2	8599,3	8302,6	8991,5	9146,3	7696,5	8957,2
Г.7	142	134	124,9	163,1	143	147,5	148,7	147,1	126,1	138
Д.7	12	12,9	11,2	12,7	13,8	11,7	10,3	13,4	13,3	12,6
Е.7	98	90,6	107,7	90,4	112,6	87,7	107,7	96,5	107,8	107,6
Ж.7	115	124	125,9	121,5	101,8	122,6	115,7	100,9	118,7	117,8

Продолжение таблицы 15.1

	Вариант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
З.7	24	20,6	21	20,6	23,7	25	20,8	22,5	21,2	20,6
И.7	1123	1232,7	1051	1157,5	1261,5	1059,2	1244,6	1267,3	1080,5	1263,8
К.7	64	61,8	73,4	61,1	63,1	61,9	65	66,9	68,6	66,4
Л.7	123	112,4	109,8	121,7	137,6	125,7	111,5	138,5	135,2	118
М.7	3	3,3	2,6	2,6	3,2	3,2	3	2,9	3,4	3,2
А.8	5	4,7	5,5	4,5	4,4	5,2	5,5	5,2	4,4	5,6
Б.8	35	35,3	38,9	36,3	30,3	30,3	38,8	38,3	34	37,7
В.8	7	6,6	7,1	6,2	7,6	7	6,6	8	7,5	6,2
Г.8	10	10,2	10,3	10,6	9,3	11,5	8,9	10,1	10,3	9,8
Д.8	10	11	11	8,5	8,7	11,2	10,8	11	9,1	9,4
Е.8	8	9,2	8	8,4	9,2	8,6	8,5	7,9	8	8,5
Ж.8	6	6,2	6,6	5,7	6,5	5,2	5,6	5,5	6,4	6,9
З.8	15	14,3	12,9	16,5	14,9	16,2	16,2	14,2	16,9	14,1
И.8	2	1,9	2,1	1,9	2	1,9	1,7	1,8	1,9	2,2
К.8	3	3,3	2,8	2,6	3	2,8	2,8	3,3	2,6	3,3
Л.8	1	1	1,1	0,9	1,1	0,9	1,1	1	0,9	1
М.8	8	8,6	7,6	7,2	6,9	7,3	7,8	7,6	7,2	8,2
Н.8	4	3,4	4,6	4,4	4,2	4,1	4,4	4,3	4,6	3,4
О.8	4	4,1	4,5	4	4,4	4,2	3,9	4,4	3,7	3,8
П.8	5	5,1	5,1	4,9	5	5,5	4,9	4,3	5	5,4
Р.8	9	8,1	8,5	10,2	9,4	8,5	9,9	8,3	7,9	8,8
С.8	45	42,2	41,2	50	50	46,8	49,4	40,2	38,8	46,6
Т.8	3	3,2	3,4	2,6	2,6	3,4	3,1	3,4	3,2	3,3
У.8	7	6,6	6,9	6,5	6,6	7,2	7	7,4	6,6	7,6
Ф.8	2	2	2,3	1,9	2	1,9	1,9	2	1,8	1,9
Х.8	1	0,9	1	0,9	0,9	1	0,9	1,1	1	0,9
Ц.8	5	4,8	5,1	5	4,5	5,7	5,2	5	4,3	5
Ч.8	3	3,3	2,8	3,3	2,7	2,7	3,3	2,6	2,6	2,9
Ш.8	3	2,7	3,2	2,7	3,4	2,7	3,4	3,4	3,2	2,8
Щ.8	5	5,2	4,5	4,6	5,7	5,1	4,4	4,8	5	5
Э.8	3	2,8	3,2	2,7	3	2,7	2,6	2,7	2,9	2,8
Ю.8	2	2,1	2,2	1,8	2	2	2,2	1,9	2	1,8
Я.8	1	0,9	1,1	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1	0,9
АА.8	1	1,1	1,1	1,1	1	1	1,1	1	1	1
АБ.8	2	1,8	1,8	1,9	2	2	2,1	1,9	2	2,3
АВ.8	3	3,3	3,2	2,7	2,8	3,2	2,7	2,8	3,1	2,8
АГ.8	5	5,5	4,5	5,3	5	5,4	4,8	5,7	4,5	5,7
А.9	17000	16234,9	15072,8	18114,1	14750	15069	14818	18343,2	14543,4	17997,5
Б.9	15460	14453,2	13598,3	17110,3	14678,8	16077,6	14842,2	15207,6	15575,5	13354,2
В.9	1320	1369,4	1207,9	1329,9	1181,9	1159,6	1189,4	1415,7	1439,6	1131,7
Г.9	1580	1675,1	1469	1740,3	1388	1474,4	1800,3	1687,6	1683,3	1770,3

Б.10	2000	2082,9	2055,4	1810,1	2274,8	2064,1	1971,4	2018,5	2155,2	2087,3
В.10	85	83,6	72,8	82,5	80,2	90,4	82	91,6	77,9	81,8
Г.10	6	5,3	5,5	6,5	5,2	5,3	5,4	6,8	6,3	6,4
Д.10	65	58,9	67,2	62,4	60,8	67,8	68,7	67,4	71,4	68,9
Ж.10	15	12,8	15,3	16,4	15,5	15,6	14,1	16,5	16,3	16,8
А.11	1600	1818,8	1695,3	1556,5	1496,2	1420,8	1681	1511,3	1744,3	1466,6
Б.11	10	11,2	9,6	9,6	9,2	9,4	10,8	8,3	10,3	10,6
В.11	120	133,6	109,5	119,3	136,9	137,1	119,3	119,4	104,6	131
А.12	5	5,2	5,3	5,7	5,1	5,7	4,5	4,4	5,4	5,3
Б.12	20	22,5	22,3	18,7	22,5	19,6	22,9	22,8	21	22,4
В.12	18	19,7	19,9	18,2	19,7	17	15,4	16,1	16,5	19,4

Рекомендована література.

- 1 Фінанси підприємств: Підручник/Керівник авт.кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - 3 від., перероб. та доп. – К.:КНЕУ, 2000. -460с.
- 2 Закон України „Про підприємства в Україні” // Галицьки контракти. - 1998. №10. – С.129-136.
- 3 Закон України „Про господарські товариства”. // Галицьки контракти. - 1998. №7. – С.7.
- 4 Закон України „Про банкрутство”. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №31.
- 5 Закон України „Про податок на додану вартість”. // Галицьки контракти. - 1997. №43. – С.110-121.
- 6 Типове положення по плануванню обліку і калькулюванню собівартості продукції в промисловості. Затверджено постановою КМУ 26.04.96р., №473.
- 7 Наказ Міністерства фінансів України „Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку” від 31 грудня 1999 р., №318.
- 8 Антикризисное управление от банкротства к финансовому оздоровлению // Под ред. Г.П.Иванова. – М.: Закон и право: ЮНИТИ, 1995. - 220с.
- 9 Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента. Учебное пособие. - 3-е изд. перераб. и доп. – М.:Финансы и статистика, 2001, – 528 с.
- 10 Бандурка О.М., Коробов Н.Л., Орлов П.І., Петрова К.Л. Фінансова діяльність підприємств: Підручник. – К.:Либідь, 1998. - 360с.
- 11 Бородина О.И. Финансы предприятий. – М.:ЮНИТИ, 1995. -270с.
- 12 Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами. – К., 1996. -310с.
- 13 Бланк И.А. Управление прибылью. – К.:Ника-Центр, Эльга, 1999. -530с.
- 14 Брігхем Е.Ф Основы финансового менеджменту. – К., 1997. -230с.
- 15 Джеймс Ван Хорн. Основы управления финансами. – М.:Финансы и статистика, 1996. -160с.
- 16 Нікбахт Е., Гропелли А. Фінанси. – К.:Основи, 1993. -250с.
- 17 Павлова Л.Н. Финансы предприятий. – М.:Финансы, ЮНИТИ, 1998. - 360с.
- 18 Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – Минск;М.:ИП «Экоперспектива», 1998. -478с.
- 19 Суторміна В.М. Федосов В.М., Резанова Н.С. Фінанси зарубіжних корпорацій. – К.:Либідь, 1993. -450с.
- 20 Финансы / под ред. В.М.Родионовой. – М.: Финансы и статистика, 1995. - 256с.
- 21 Шеремет А.Д. Финансы предприятий. – М.: Финансы и статистика, 1997. -480с.

Методические указания

и задания к выполнению курсовой работы
по дисциплине «Финансы предприятий»
для студентов специальностей
7.050107, 7.050106, 7.050104
дневной формы обучения

Составители: Самира Тимофеевна Пилецкая
Алексей Васильевич Герасименко
Сергей Юрьевич Саплин

Редактор   Нелли Александровна Хахина

Подп. в печать	Тираж	Формат 60x84/16
Ризогр. печать	Усл. печ. л.	Уч.-изд.л.
Тираж 110 экз.		Заказ №